

~ 1 ~

G E L Y K H E I D , V R Y H E I D
E E N E N O N D E E L B A A R H E I D

H A N D L E I D I N G

T O T D E N

B U R G E R W A P E N H A N D E L

V O O R D E

B A T A A F S C H E

G E W A P E N D E B U R G E R M A C H T

Ingericht volgens het R E G L E M E N T van E X Æ R C I
T I E voor de *staande Armée* van de *Republiek*, by het C
O M M I T T É *tot de Algemeene Zaaken van het*
Bondgenootschap te Lande, den 25 February 1796
Geärresteerd:

E N

Ingevolge een Besluit der Algemeene Vergadering van de
Ge-
volmagtigde Gecommitteerden van *Gewapende*
Burgermagten uit de onderscheiden Gedeelten der
Republiek, in den *Haage*, uitgegeeven.

I N D E N H A A G E ,

By I van CLEEF, Boekhandelaar.

M. DCC. XCVI

Het Tweede Jaar de Bataafsche Vryheid.

Geene Exemplaarren worden voor echt erkend, dan die door den Uitgever deezes zyn ondertekend, als speciaal daar toe gelast door een der Secretarissen de Commissie van Correspondentie, by de Algemeene Vergadering de Gevolmachtigde Gecommitteerden van de Gewapende Burgermacht uit onderscheiden gedeeltens der Republiek geconstitueert.

~ 3 ~

A A N D E

GEWAPENDE BURGERMACHTEN

V A N H E T

BATAASCHE GEMENEBEST.

MEDEBURGERS!SPITSBROEDERS!

De Buger- Wapening, dat voornaam
Bolwerk van 's Volks Vryheid en
Onafhangelykheid, en de zekerste steun ter
hand handhaving van Rust en Orde, zal

dezelve aan haare heilzame bedoelingen ten allen tyde geredelyk en kragtdadig voldoen, wordt `er boven en behalven derzelver gelyke en eenvormige Inrichting en Ordening, ontegenzeggelyk noch verërscht, dat de behandeling van het Geweer, de wyze der Exercitie en de Mænoevres daartoe, op gelyke wyze, overäl ingericht worden, als het zeker van de schadelykste gevolgen zoude zyn, indien zulks niet op een zelvige manier geschiedde.

Het is daarom, dat, zo by het ontwerp ter Organisatie van de Gewapende Bataafsche Burgermacht, door de Provisionele Representanten 's Volks van Holland voorbereidenlyk gesanctioneerd, als by hetzelfde ter algemeene Vergadering der Gevolmacgtigde Gecommitteerden van Gewapende Burgermagten uit de onderscheiden gedeeltens der Republiek

tot Organisatie der Bataafsche Gewapende Burgermacht, als een één en ondeelbaar ligchaam alhier in den Hage gehouden, met zo veel genoeg afgehandeld en ter sanctie aan de Nationale Vergadering, representerende het Volk van Nederland, den 30 Maart jongstleden ingeleverd, te regt is vastgesteld by het Hoofdstuk *over de Exercitien* dat die en de Manoeuvres der Gewapende Burgermacht nu en altoos zouden geschieden op dezelfde wyze, als by de Staande Armée der Republiek – en tevens door laatstgenoemde Vergadering in aanschouw genomen zynde het algemeen verlangen der Gewapende Bugermagt en de hooge noodzakelykheid om door toe in staat gesteld te zyn, mede zyn benoemd geworden de Burgers VAN DER SPECK, LICHTENBERG en DRRUYVESTEIN om deswegens werkzaam te willen zyn, die dan ook het

genoegen hebben gehad in dit belangryk stuk dermate te mogen slagen, dat zy aan de Commissie van Correspondentie door de voorgeselde Algemene Vergadering geconstituëert, het ontwerp, het welk zelve thans onder den titul van HANDLEIDING *tot den* BURGER-WAPENHANDEL enz., het licht doen zien, hebben ter hand gesteld, tevens met die aangenaame betuiging, dat zy omtrend de spoedige daarstelling en bewerking van het zelve niet weinig verplicht waren aan de zo volieverige, als vaderlandlievende pogingen van den *Lieutenant Colonel* HERBIG, die zich deswegens in meer dan een opzicht verdienstelyk heeft gemaakt en daarom door de Commissie van Correspondentie vernoemd in naam der Algemene Vergadering en derzelver Committenten de schuld pligyelyke en welmenendste dank zy toegebragt, als in

deezen weder een nieuw dadelyk blyk van zyn Republicainsime en zo loffelyken iever voor eene welgeregelde Burger-Wapening hebbende gegeven, welke hy, schoon in Militairen dienst, reeds zedert den Jaare 1783. In zyne vrymoedige schriften in 't algemeen openlyk heeft aan den dag gelegd en door zyne werkzaamheden in Friesland in het gepasseerde Jaar byzonderlyk betoond – zo als de Commissie by deezen mede niet mag afzyn de verdienstelyke en spoedige werkzaamheid haarer Gecommitteerde Medebroeders voornoemd op de erkentelyke en welvoegelykste wyze hulde te doen, niet twyffelende of de Gewapende Burgermagten in Nederland zullen dit stuk op derzelver verlangen uitgebragt, niet alleen met goedkeuring onvangen, maar ook door eene onafgebroken beëffening agtervolgen, op dat alzo het aanzien en de

luister van de Bataafsche Gewapende Burgermacht tot derzelve ontzaggelyk bestaan, zo veel als ooit wederom mogen volmaakt worden – dezelve zo zeer, als een eenige welgeregelde Krygsmagt op haare welgeëffendheid roemdraage en betoone geenzins verbasterd te zyn van der Voorvaderen Deugd en geëartheid, als het waardig nakroost dier Bataven, welke (getuigen den beroemden Raadsman HEEMSKERK) deswegens by alle Volkeren van oudsher zo geëerd en ontzien waren, dat zy ten schrik hunner Vyanden en tot een veiligen Burgt voor hunne Vrienden en magtigste Nabuuren en Bondgenoten verstrekten, terwyl zy tevens daar door kan doen blyken, doordrongen te zyn van het levendigst bezef, dat, zo zeer geene Gewapende Magt zonder Orde, Wetten en Krygstucht bestaan kan, derzelve beëffening de Wapenhandel

daarvan een aanmerkelyk deel uitmaakt, tot bereiking van het waare nut en doel om van binnen en buiten gedugt, vreedzaam en onverwinnelyk te kunnen zyn.

De Commissie vleit zich door onverwylde uitgave van het geen in het Reglement voor de Staande Armée van het Gemeenebest, by het Committé tot de Algemene Zaaken van het Bondgenootschap te Lande geärresteerd, voor de Burger-Wapenhandel geschikt, en onontbeerlyk voorkomt, zo met betrekking tot de Fuseliers als Jagers, ten deezen aan de oogmerken der Algemeneene Vergadering voldaan, en de Nationaale Gewapende Burgermagt in staat gesteld te hebben om overal op gelyke wyze werkzaam te kunnen zyn, terwyl zy, betrekkelyk de groote Manoeuvres voor halve Brigaders, en wat des meer zy, als minder algemeen te passe komende

besparing van Onkosten voor de Burgeryen heeft begrepen, zulks te kunnen agterwege laten, en vermeent zicht dienaangaande gerustelyke te kunnen verlaten op de Naariever van zodanige Commandanten, die in het onmiddelyke geval zullen zyn, zicht daar in te moeten bekwamen, dat deeze zich daar toe zodanige verdere en uitgebreider Werken wel zullen verschaffen, als ten dienste der Armée van het Gemeenebest voorhanden zyn, en 'er gemakkelyk, hoe zeer met meerdere Kosten, kunnen bekomen worden.

Dat de Commissie niet zonder vrugt ten algemenen nutte moge bevinden, gewerkt te hebben, is de aangenaamste genoegdoening, die zy wenscht te mogen ontwaaren, zicht overtuigd houdende, dat Neêrlands Gewapende Burgermagten, als nu van haare zyde door aanhoudende lust,

iever en werkzaamheid, het duurzaam en volkomen genot zicht daarvan zullen tragten eigen te maken, op dat alzo met de daar de Vryheid en Veiligheid in de Maatschappy ten gemeenen beste kunnen gehandhaafd, onwrikbaar gevestigd en verzekerd zyn en blyven tot on het laatste Nageslagt, waar toe de weldadige Beschermer van het Heeläl mede zynen Zegen gunne !

HEIL EN BROEDERSCHAP

De COMMISSIE van
CORRESPONDEN- TIE der *Algemeene
Vergadering Gecommitteerden van
Gewapende Burgermagten uit de
onderscheiden Gedeelten der Repubiek.*

AD^s. KESTER.

H. v. d. SPECK.

H. OOSTROM.

P. de GIER.

T. C. WINKLER

J. C. HESPE

H. MALECOTUIS

P. S. MAURISSE

M. v. d. HEYDEN

*In den Haage,
den 7 April
1796.*

*Het Tweede Jaar
der Bataafsche
Vryheid.*